

INTERNATIONALE SAMENWERKING EN INFORMATIEDELING IN DE STRIJD TEGEN TERRORISME EN DRUGSSMOKKEL?

CENTRE FOR POLICING AND SECURITY
KU Leuven
STUDIEDAG 28 APRIL 2022

Federale
Overheidsdienst
FINANCIEN
DOUANE EN ACCIJNZEN

INHOUD

- INLEIDING : LUCHTHAVENCONTEXT
- UITWISSELING BINNEN EU
- UITWISSELING BUITEN EU
- INVOER COCAINE/HEROINE - PAX
- UITVOER SYNTHETISCHE DRUGS - POST
- TRENDS EN FENOMENEN
- BUITENLANDSE SAMENWERKING
BESTEMMINGSLANDEN

INLEIDING: LUCHTHAVENCONTEXT

- Luchthaven is bij uitstek een internationale omgeving
- Informatiedeling is essentieel
 - Trends zijn universeel
 - Waterbedeffect: Criminele organisaties verschuiven voortdurend tussen luchthavens
 - Time is money in luchthavencontext → informatie-uitwisseling moet snel en efficiënt gebeuren
 - Wederzijdse bijstand via Napels II, WDO CEN, rogatoire,...
 - Eigen netwerk aan persoonlijke contacten met collega's in dezelfde functie
- Buitenlandse delegaties ontvangen via de Regie
 - UNODC Container Control Programme
 - Recente bezoeken uit Cuba, Georgië, Pakistan, Indonesië, Dominicaanse Republiek, Rusland,...
- Brussels Airport news
 - Nieuwsbrief van vaststellingen (geanonimiseerd)
 - Awareness voor eigen collega's en buitenlandse collega's
 - Ook voor cargo zaken

UITWISSELING BINNEN EU NAPELS II

- TOEPASSINGSGEBIED

Het begrip “nationale douanevoorschriften” wordt gedefinieerd in artikel 4, punt 1, van de Overeenkomst Napels II.

- **Het omvat bijvoorbeeld de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van een lidstaat met betrekking tot goederen die zijn onderworpen aan verboden, beperkingen of controlematregelen, zoals drugs, wapens en kinderpornografie.**

UITWISSELING BINNEN EU NAPELS II

- Napels II laat toepasselijke bepalingen inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen justitiële autoriteiten onverlet (artikel 1, lid 2).
- Justitie hoeft zélf geen rechtshulpverzoek te sturen
- Recherche van de verzoekende lidstaat kan haar tegenhanger rechtstreeks om bijstand verzoeken.
- Wel verplicht gebruik centrale coordination unit: voor België Centrale Component –Administratie Opsporing Douane

UITWISSELING BINNEN EU NAPELS II

- De CCU kan verzoek doorgeven aan de politie of andere bevoegde instanties als de douane, volgens de nationale wet, het niet kan behandelen of hier niet het best voor is toegerust.
- Bv. infiltratie, telefoontap

Federale
Overheidsdienst
FINANCIËN

UITWISSELING BINNEN EU EUROPEES ONDERZOEKSBEVEL (EOB)

- Europees OnderzoeksBevel in strafzaken (Wet 22 mei 2017)
- **Douane is Belgische uitvoerende autoriteit voor materies die onder haar exclusieve vervolgingsbevoegdheid vallen**(art. 16§3)
- Douane is bevoegd voor het ontvangen én uitvaardigen van EOB voor materies die onder haar exclusieve bevoegdheid vallen. (art.14§2 en art.24§5)
- Vb excl. materies: illegale productie sigaretten, smokkel commerciële goederen, ontduiking eigen middelen EU,...

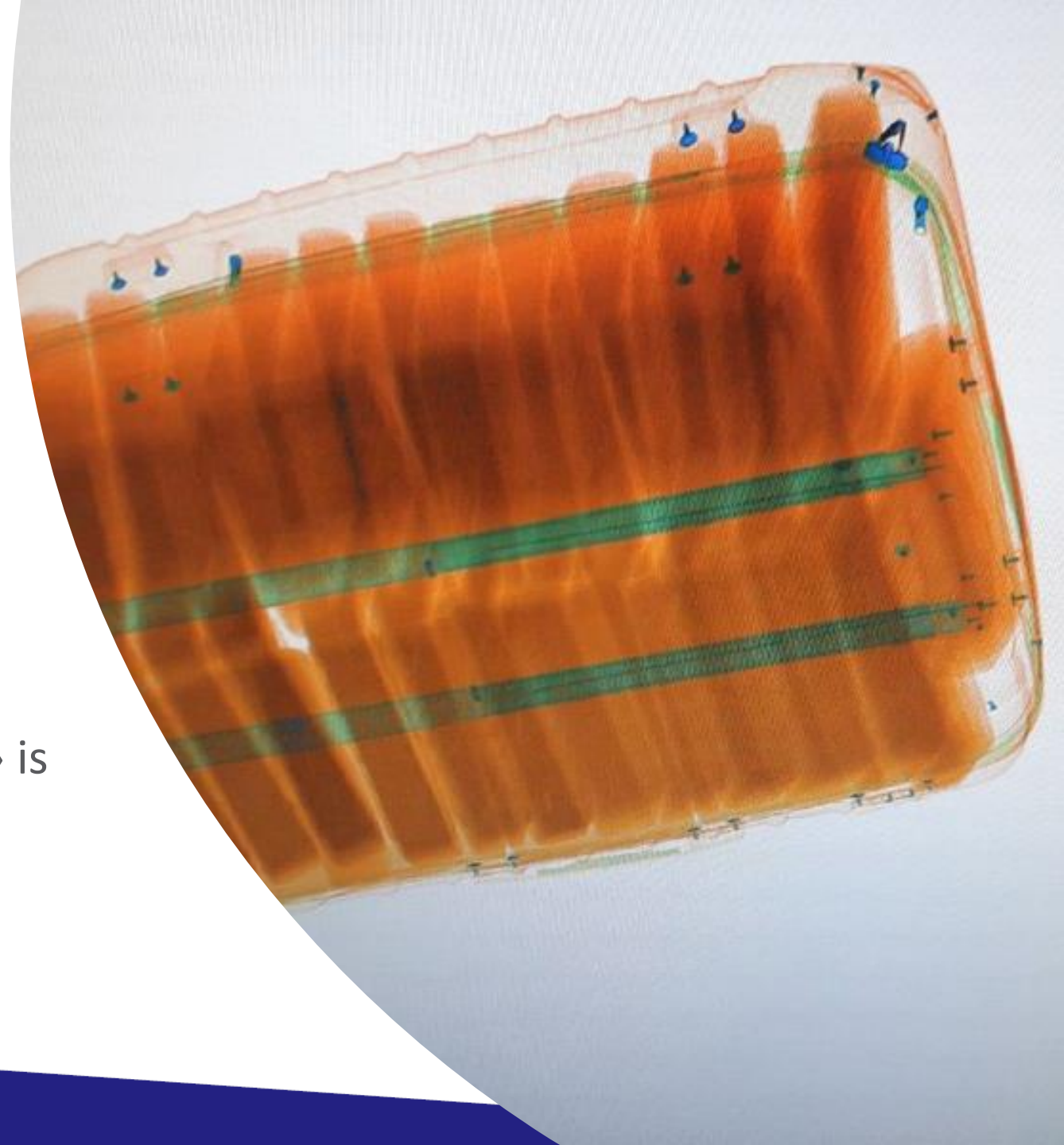
UITWISSELING BINNEN EU EUROPEES ONDERZOEKSBEVEL (EOB)

- Indien de onderzoeksmaatregel in een soortgelijke nationale procedure door een onderzoeksrechter (OR) dient bevolen te worden, maakt de Algemene Administratie der Douane en Accijnzen het Europees onderzoeksbevel onverwijld over aan de onderzoeksrechter, opdat hij een beslissing kan nemen over de tenuitvoerlegging van het Europees onderzoeksbevel. (art. 16§3)
- Bv . Uitvoering art 88bis SV (retro GSM) uitgevoerd nav EOB = ook in nationale procedure OR (mini-onderzoek)

••• UITWISSELING BINNEN EU EUROPEES ONDERZOEKSBEVEL (EOB)

- Quid EOB verdovende middelen ?
- OM is bevoegde autoriteit maar OGP-douane kan EOB uitvoeren in opdracht van OM of OR.
- Opm: « sluik invoer van goederen onderworpen aan verbodsbepalingen » is samenhangend douanemisdrijf maar wordt in praktijk niet vervolgd door douane.

UITWISSELING BUITEN EU US

CUSTOMS MUTUAL ASSISTANCE AGREEMENTS (CMAA)

- Onderhandeld door HSI en CPB onder bevoegdheid van US Department of State
- Bilateraal US – BELGIE sinds 1995
- *“provide the legal framework for the exchange of information to assist the United States’ international partners in the enforcement against customs offenses. The agreements aid in the prevention, detection, and investigation of crimes associated with goods crossing international borders (e.g., duty evasion, Intellectual Property Rights violations, trafficking).”*

UITWISSELING BUITEN EU MLAT ROGATOIRE COMMISSIE

- OGP-douane kan uitvoering geven aan MLA
- Minder frequent toegepast
- REDEN: Vlottere vormen van informatie uitwisseling binnen en buiten EU

UITVOER SYNTHETISCHE DRUGS - "BELGISCHE" POST

UITVOER SYNTHETISCHE DRUGS - "BELGISCHE" POST

- Nederlandse dadergroepen komen in de Belgische noordelijke grensstreek (regio Antwerpen en Limburg) pakketten en brieven synthetische drugs posten in Belgische postkantoren/postpunten met bestemmingslanden buiten Europa
- Ook verder in het binnenland tot St Vith (Waals Gewest aan grens met Bondsrepubliek Duitsland)
- Beeldvorming douane en Belgische politie leidt naar Nederlandse daders: CCTV in postkantoren, identificatie via voertuigen met NL kentekens, ANPR
- Onderzoek in bestemmingsland VS naar dark web verkopers leidt naar IP-adressen in Nederland
- Imagoschade voor alle BENELUX-landen en Duitsland

TRENDS & FENOMENEN

- Voornamelijk vaststellingen op uitvoer van XTC, MDMA, Cocaine, Ketamine van België naar de hele wereld
- Weinig heroïne via postzendingen bij export
- Grotere hoeveelheden: geen gebruikershoeveelheden meer
 - XTC: 1,000 tot 10,000 pillen per zending
 - MDMA, Ketamine: tot 9 kilo per zending
- TOP bestemmingslanden: USA, Nieuw-Zeeland, Australië , India, Zuid-Oost Azië (Sri Lanka, Indonesië, Thailand, Filipijnen,...) ook naar EU-lidstaten. Maar ook naar Latijns-Amerika: Peru, Chili, Argentinië, Colombia, Brazilië
- Bestemmingslanden met hogere straatprijzen dan in EU zijn populair
- Expresskoerierbedrijven DHL, UPS worden ook gebruikt via klantenregistratie met valse identiteiten verzenders

TRENDS & FENOMENEN

- Stijging van inbeslagnames naar USA
- Hoeveelheden per zending naar USA zijn grootste
- 2020 - COVID 19 heeft invloed op internationaal vliegverkeer gehad: lichte daling
- Covid-grenscontroles met Nederland deed inbeslagnames even dalen: daders kwamen Belgische grens niet meer over
- COVID-effect was van korte duur: aantal zendingen weer volop gestegen zoals vóór de uitbraak van de pandemie

INVOER COCAINE HEROINE - PASSAGIERS PAX

- **TARGETING:** gericht opsporen van verdachte personen // zoeken naar de naald in de hooiberg
 - Elke controle/passagier, ook negatieve, is gedocumenteerd en wordt bewaard conform GDPR – machtiging GBA
- **CONTROLE:** zelf de controle uitvoeren // infovergaring-interview
- **AFHANDELING:** tot aan verhoor – daarna overdracht aan de politie
- **INTERNATIONALE SAMENWERKING:** informatie uitwisselen met buitenlandse partners

TARGETING - PASSAGIERS

Niet elke maatschappij wil toegang verlenen (sturen info reeds naar BELPIE)

- Profilers zijn GLOR bij BELPIE: maandelijks overleg
- Opsporing GAD zelf drugsprofielen opgestart
- BELPIE stuurt hits op GAD-profielen door naar GAD
- **GAD heeft finale beslissing over controle**
 - Inkomend risico of Uitgaand risico ?
 - Target met rust laten indien tactisch nodig
- Positieve resultaten

BELPIE & GAD vullen elkaar aan

- Elk heeft een andere manier van infovergaring en analyse
- Apart zijn er blind spots, samen zien we (bijna) het totaalpakket

TRENDS & FENOMENEN

- Toename van (vastgestelde) drugsmokkel uit West- en Oost-Afrika
 - Koeriers EN “bolletjesslikkers”
 - Voornamelijk **HEROÏNE**: afkomstig uit Azië, wordt dan via Afrika naar Europa gesmokkeld
 - Deze route is niet nieuw, maar is terug van (nooit?) weggeweest
- Toename van (vastgestelde) drugsmokkel binnen EU, met vertrek vanuit België richting Italië en de Canarische eilanden
 - Markant feit: het gaat hier om “bolletjesslikkers”, de drugs worden in België en Nederland ingeslikt door de drugskoeriers
- Afname van (vastgestelde) drugsmokkel vanuit Zuid-Amerika in 2020
 - Wellicht een gevolg van het verstoorde vlucht- en passagiersverkeer
 - 2020 was veelbelovend begonnen wat betreft aanhoudingen en inbeslagnames van cocaïne voor de COVID-crisis
- 2022: Terug stijging door toename bestemmingen Caraïben: Aruba, Bonaire, Curacao

BUITENLANDSE SAMENWERKING BESTEMMINGSLANDEN

- INBESLAGNAMES UITVOER (Synthetische) drugs

“Na inbeslagname komt vernietiging”

GEEN VERDERE DADERVATTING

GEEN VERDER ONDERZOEK

GEEN MEERWAARDE

“Werken voor de verbrandingsoven”

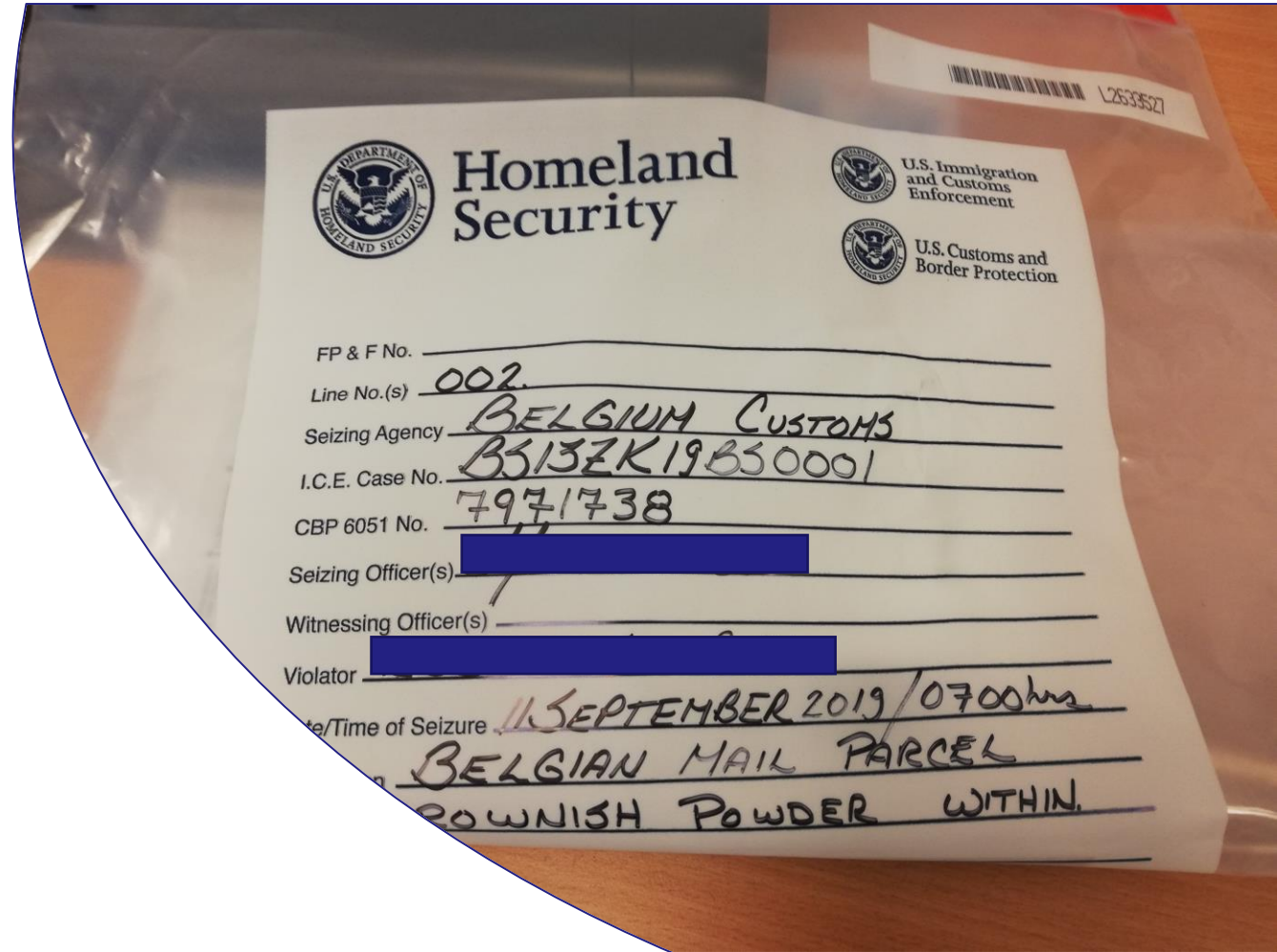
BUITENLANDSE SAMENWERKING BESTEMMINGSLANDEN

- OGP's douane vragen **UITGESTELDE TUSSENKOMST**
- (andere onderzoeksmethode – BOM)
- Beslissingboom GAD - Parket Halle-Vilvoorde
- RECHTSTREEKSE VLUCHT
- ~~MENSENRECHTEN EN DOODSTRAF~~

“Onderzoek naar afhalers en criminele organisatie in buitenland”

Buitenlandse douanediensten voeren:

- Dark web onderzoek
- Telefoontaps
- Observaties

BUITENLANDSE SAMENWERKING BESTEMMINGSLANDEN

- INBESLAGNAMES UITVOER (Synthetische) drugs

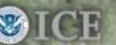
“ Samen criminele organisaties ontmantelen”

INBESLAGNAMES

ARRESTATIES

VEROORDELINGEN

FEEDBACK

Federale
Overheidsdienst
FINANCIEN

DANK U
VOOR UW
AANDACHT

James A.A. BASTIAENSE

Adviseur – Officier van Gerechtelijke Politie
FOD Financien | Douane en Accijnzen |
Opsporing BRU Airport Zaventem - GAD
(Groep Anti-Drugs) BRUCARGO Gebouw 706
1830 MACHELEN BELGIE GSM: **+32 (0)470 76
11 39**

e-mail: james.bastiaense@minfin.fed.be